ښکلی کتاب

صفیه حلیم

د نثر غونډ

۱۹۹۹م

خپروونکي

بلک ارټ پرېس. پېښور

بسم الله الرحمن الرحیم

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکلی کتاب

په پښتو ژبه کې مې تر اوسه یو ښکلی کتاب نه دی لیدلی. یو داسې کتاب چې په غټو ښکلو تورو لیکل شوی وي، کاغذ یې غوړ او سپین وي او د املا یوه غلطي هم ونه لري. یو داسې کتاب چې انځورونه او تصویرونه هم پکې وي. او پوښ یې هم دومره کلک وي چې تر مودو یې پاڼې بېلې نشي. یو داسې کتاب چې خپلو سیالو ته یې وښیمه او دوې راته ووایي،

" په پښتو ژبه کې همداسې کتابونه چاپیږي؟"

خو مودې وشوې چې زه داسې کتاب په انتظار په ژېړ زبېښلي کاغذ چاپ کتابونه لولمه. د یو شمېر املایي تېروتنو له کبله مې خپرونکو ته ډېر غاښونه چیچلي دي. د وړو تورو په لوستلو مې د سترګو نظر کم شو.

داسې ښکاري چې د مودو راهیسې وچه ډوډۍ له پیازو سره خورمه، کله کله خو پیاز هم نه وي بس یوازې وچه ډوډۍ وي.

نو ځکه مې دا هوډ وکړو چې زه به نوره وچه ډوډۍ نه خورمه، زه دومره توان لرمه چې پخپله ژبه کې یو ښکلی کتاب چاپ کړمه. ګوره که د نورو هم ورته پام شي او په دې وچه ډوډۍ کې لږ غوړي هم وګډ کړي... د پیازو سره غوښه او نوره ترکاري هم ګډ کړي.

... دریغه که داسې وشي...

(c) ketabton.com: The Digital Library

منی (خزان)

نن چې زه له کوره ووتلمه، نو د بوټ سره مې یوه وچه پاڼه ونښته. ما په یوه لاس دا پاڼه د بوټ نه رابېله کړه او یوه شېبه مې ورته وکتل. د دې وچې پاڼې په منځ کې د انسان د بدن د شریانونو په څېر سره رګونه ځغېدلي وو. ما پلس وکتل، د ټولو ونو د زرغونو پاڼو ر ک طلایي شوی وو، زما د کور شا وخوا ټولې ونې ین غوندې وې. د منې په باد کې چې کومې پاڼې الوتلې د هغو ټولو رنګونه هغه رنګونه وو چې په پسرلي کې نه تر سترګو کېږي. نارنجي، خرمايي، د ادامو رنګ، د سرو خاورو رنګ، د غنمو د دانې ر ګ، او زما د محبوب د رستکي رنګ. ښایي دا رنګونه د هغه انځورګر نه پاتې شوي دي چې د پسرلي په رنګونو مزین دی.

ما دغه وچه پاڼه په خپل کتاب کې کېښوده او د هغې نه مې پوښتنه وکړه.

" ا قدر به څوک کوي؟ ته د زوال نښه يې. ستا په لیدو خلک غمجن شي. ځکه ته د سړو بادونو او د ژمي الامه يې."

خو دې پاڼې ه ځواب کې راته وویل. " نه...زه د ژوند نښه یم. وګوره... د کوم بوټي نه چې زه را بېله شوې یمه، د هغه ګلونه رژیدلي دي خو تخم يې پاتې دی. د دې تخم د بري انې په خېټه کې څومره نور ګلونه پټ دي. په دوی کې راتلونکی پسرلی پټ وي."

ما کتاب ټول کړو. د باده سره د الوتونکو پاڼو په ګډا مې د پسرلي ویر بند کړو او د منې لمانځنه مې وکړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تمدن

د مصر فرعون چې به کله واک ترلاسه کړو نو ورسره سم به یې د خپلې مقبرې په جوړولو هم لاس پورې کړ. د دې لپاره به پلانونه جوړ شول، ځای به وټاکل شو او مز ران او انځورګر به په کار وګمارل شول. کار به پیل شو او کلونه به ې واوښتل. هر فرعون چې ډېر کلونه ژوند کړی دی، په مقبره کې یې ډېر ځورونه جوړ شوي دي. هرکله چې به یو فرعون مړ شو او کاریګران به خبر شول چې اوس فلانۍ واکمن شوی دی. نو دوی به د پخواني فرعون مقبره مدغسې نیمګړی پرېښوده او د نوي فرعون د مقبرې د جوړېدو لپاره به ور ورانډې شول چې خپله مزدوري د لاسه ور نه کړي.

اوس که زرګونه کاله وروسته د ، مقبرو نیمګړو انځورنو ته ځوک ځیر شي نو فکر دې هم وکړي چې ایا هغو کارکوونکو به چې خپل کار به یې نیمګړی پرېښودو، هماغسې فکر نه کاوو لکه چې یې په دفترونو کې د یوه مشر په وتلو او د نوي مشر په راتللو، دفتري کارکوونکي کوي.

هر تمدن بدلیږي خو د انسان فطرت هماغسې دی...لکه چې وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سهار ستوری

ه تا د سهار ستوری نه وي لیدلی، نو وې ګوره. ښه شېبه ورته ځیر شه. دا ستوری تېوله شپه په اسمان کې وي خو د دې ښکلا هغه وخت ډېره زیاته شي چې کله شپه خپل ځادر وغوړوي. په دې وروستیو وختونو کې د شپې په وروستیو سلګیو کې د سهار د ستوري رڼا نوره هم زیاته شي. او د دې ځلا سره دا ستوری د نورو تېولو ستورو تر ورکېدو وروسته هم پخپل ځای ولاړ وي...داسې لکه چې د سهار د رڼا د ننداري لپاره ولاړ وي. او یا بیا د هغه شوخ ماشوم په شان چې نور تېول ترېنه کور ته تللي وي او دی اوس هم په لوبغالي کې لوبې کوي.

دا ستوری یعنې د سهار ستوری، ډېر خلک نه ویني. د دې د لیدو وخت ډېر نېکمرغه وخت وي. خو هغه وخت ر خلک ویده وي. او یوازې یو څو وي چې پدې وخت کې راپاسېدلی وي او ویښ وي.

دا وخت تېولو ته اسمان یاره ښکاري. که هسې اسمان ته نظر هم وکړې خو بیا ژر مخ ترې اړوي او پخپلو کارونو بوخت شي. که ته دا ستوری لیدل غواړې نو ښه ورته ځیر شه او دا پوښتنه ترې وکړه چې

تاته دا ښکلا، دا ځلا او دا رڼا څوک در کوي؟ شپه که ورځ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیشتري

سږ کال هم په پسرلي کې موږ کلي ته راغلي یو. د غنمو دانو د خپلو پوستکو نه
ه را بهر کړي دي او ځینو بیا د ځمکو سینه پرې کړې او د ونو ننداري ته
ولاړ دي. د ځمکې د سینې نه هره ونه او وابښه ر توکیږي. او پدې کې د شوخو
واړو ه شان د پیشتري نازکې پاڼې هم شاملې دي. خو دوی د نورو نه شرمیږي.
کله د غنمو تر بوټي لاندې او کله بیا د شلخې تر پلنو پاڼو لاندې ځان غلی کوي.
.ې شوخو او معصوصو وړو بوټو ته یوازې وړې نازکې ګوتې ځان رسولای
شي...د وړو جینکو ګوتې...دا جینکۍ ډلې ډلې لکه د چرچڼو سهار د خپلو شکریو
او شکورونو سره پټو ته ورووځي او د پیشتري ساګ کوي. کله کله کښې ماما
ورباندې غږ وکړي نو دوی په منډه شي. خو نورې زړه وري هم هلته په لویو
بوټو کې ځان پټ کړي.

ږ کال هم دغه وړې جینکۍ رواني دي. خو زه پکې نه یمه. **زما د خپلو**
لاسونو نه بد راځي. ما ګوتې نورې وړې پاتې نه دي. او زه اوس په لویو بوټو
کې نشمه پټیږی...ځکه خو اوس زه ساګو ته نه ورځمه. اوس به زه ټول ژوند د
پیشتري مړاوې او وچې پاڼې پخومـــــــــــــــــــــــــــــــــــــه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا کلیزه

نن زه بیا ستا د زېږیدو ورځ لمانځمه. د هر کال په شان...زما د زړه په زېرخانو کې یو محفل جوړیږي چې پکې ستا ټول یادونه لکه د رڼا بلیږي. او دا رڼاګانې ـ رنګ لري. دې محفل کې د پېښو او حادثو مېلمانه اوړي را اوړي...ځینې ډېر خوشاله دي. ټول خاندي...او دا ټول مېلمانه د وخت په اورګاډي کې یوځای راغلي دي. هغسې لکه چې د یوه دفتر همکاران د خپل یوه همکار واده له ورځي. دوی ټولو ستا انتظار کاوو.

بیا ما د زمانو له مخه هغه پرده لرې کړه چې ته یې شاته ولاړ وې. ټولو لاسونه وپړکول. ټول مېلمانه راځي. زه او ته د هغوې خبرې اورو. ټول ماښام به همدې خبرو کې تېر شي.

بیا وروستی مېلمه هم ولاړ شي. زه سترګې پټې کړم او تا ته یو وچ ګل درکړمه. دا ګل زما ماضی دی. د ډېرو زمانو راهیسی مې په یوه کتاب کې ایښی وو.

ته دا ګل راواخلې او ورته وګورې. ستا سترګو ته زما ماضی او خپې حل تیریږي. بیا د زمانې په ګرد کې ورک شې. او زه په ماضي کې پاتې شمه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملغلرې

په ښايست او سينګار کې هيڅ يو شی د ملغلرو سره ځان نشي برابرولی. سره او سپين د انسان د شوق لپاره ځو ځو ځلي خپله بڼه بدلوي. ځو ځو وارې پکې بدلون راوستل کيږي. کله ترې غوږوالی جوړيږي، کله ګوتې او کله امېل. کله يوازې د ښځو په بڼه کې د نړۍ د لويو خزانو په زېرخانو کې پټ شي او کله بيا ترې بازاري سکې جوړې شي.

خو ملغلره تل فطرت ته نژدې وي. د دې شکل پخپله فطرت جوړوي او که ځوک ترې امېل يا والی جوړوي هم نو پخپله اصلي بڼه کې يې کاروي. کله دا ډېرې وړې هم وي، نو بې له دې چې سوری شي او لړۍ ترې جوړه شي، نور څه بدلون نه مومي. او کله چې ماتې را ماتې شي نو د خاورو په څېر مېده شي او په داروګانو کې حل شي.

شکه چې د سينګار لپاره به د ملغلرې غوندې بل فطري شی نه وي. ښايي خدای پاک به هم همدا غوښتل.

ـ پديځې نړۍ اوس بيا فطرت ته مخه کړې ده او عجيبه خبره دا ده چې د ملغلرې د ښايست د لا ځرګندولو لپاره دا د تور پوستو ښځو په بدن د ننداري لپاره ځروي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تلوسه

کله چې وربځې د لمر سره پټ پټوني پیل کړي نو زه تول کارونه پرېږدم او د دوی په ننداره شمه. سپینې وربځې لکه د وریښمو لوپټې د باد په زانګو کې زانګي. خو تورې وربځې بیا د مستو هاتیانو په شان د اسمان په ځنګله کې ځغلي.

ورو ورو هاتیان زیات شي. سپینې لوپټې والوزي، ورکې شي. دا شیبې ډېرې سختې وې. نه باران کېږي، نه وربځې خوځېږي او نه لمر ښکاري. داسې ښکاري لکه هر څه چې د یو ځو شیبو لپاره په خپل ځای هک پک ودرېږي. دا هغه شیبه وي چې د جنګ نه لږ وړاندې د سپاهیانو زړونه بوږنوي. دا شیبې ډېرې درنې او ډېرې سختې وي.

یا یو تک وشي. د باران لومړی څاڅکی همت وکړي. جنګ په میدان کې یو مندان د جنګ نعره پورته کړي او لومړی غشی، لومړی توغندي، لومړی ډز وشي. په لومړي څاڅکي پسې نور هم ځان مخکې ته راواچوي...یو ناتار جوړ شي. د ځمکې نه لوخړه راپورته شي او په دې لوخړه کې د خاورې وږمې هم راپورته شي. یو شړپاری وي. او زما تول ګروم، توله تلوسه د هغو بړبوکیو په لورې روانه شي ، په ځمکه جوړیږي او ماتیږي ـــــــ جوړیږي او ماتیږي.

(د پېښور د اوړي بارانونه ته)

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو اړخیزه مینه

په یوه تخته باندې چا ولیکل

" زه د خواړو سره مینه لرم"

ورځې چې تېرې شوې نو د یو بل چا دې لیکنې ته پام شو او لاندې یې ورته ولیکل.

"خواړه ستا سره مینه نه لري"

د پښتو یوه لنډۍ ده چې

مینه په تلو راتلو زیاتیږي

کله راځه کله به زه درځم مینه

څوک په دې باور لري چې مینه یو اړخیزه شي کیدای. هر څوک غواړي چې د مینې په بدل کې مینه ترلاسه کړي. ښایي د دوو انسانانو ترمنځ مینه به همدغسې نوعیت لري. کله یو مئین د خپلې مینې احساس څرګند نه کړي نو کیدای شي معشوق هم ترېنه ډډه وکړي او ورو ورو د دوی هر نازک احساس ورک شي او مینه پای ته ورسیږي.

خو ریښتونې مینه تل پایي او پداسې حالت کې هم ژوندی وي چې معشوق ورته یخ پام هم ونه کړي.

د خدای سره مینه همدغسې وي او د فطرت د ښکلاوو او بوټو او ګلونو سره مینه هم یو اړخیزه وي

او د خواړو سره مینه... ایا مینه هم کیدای شي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

لمره

ځومره لمانځل شوی یې. کله خو ستا وړانګې د زرتشتیانو لپار "اهورا مزدا" شي. او کله بیا د لرغونو مصریانو لپاره " را "شي. او د روم د لوی سلطنت وګړو بیا درته "اپالو " ویل چې هره ورځ به د سرو زرو په خپلې ګاډې کې د دولسو اسونو سره د اسمان د ختیځې څنډې نه راښکاره شوې او په لوېدیځه څنډه کې به ترې ورک شوې.

اوس... ستا تودو وړانګو ته انسان نشي ټینګیدای او کله چې ته په خپل ټول شان او بې خنده د ځمکې په مخ خپل جلال وغوړوې نو د سوکړي اسونه کاواکه شي. ځنګلونه په اور وسوځي... ژوي مړه شي او انسان در په دره شي...نو...

ه ته غواړې چې انسان یو وارې بیا تا هماغسې ولمانځي نو داستا نادانې ...ځکه چې دی اوس پوهه لري...دی اوس خبر دی چې ته هم معبود لرې...ته پخپله ـ خپل رب په اختیار کې یې...ځکه خو...مودې وشوې چې خلک ستا عبادت نه کوي...او ځکه خو... اوس ستا معبدونه د لارویو لپاره د سېل او یا هم عبرت مرکزونه ګرځېدلي دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیوری

د ژوند په سترو لارو کې يو سيوری زما مل دی. که زما مخ لمر ته وي او که نه ...خو دا سيوری تل راپسې وي. په تکنده غرمه کې چې کله لمر پر سر ودرېږي او د هيڅ شي سيوری نه جوړېږي، نو زه بيا هم خپل مل لرمه.

کله کله خو زه د خپل دغه مل د خولې خپل نوم اورمه. " انې...ته خبره واوره..."

او زه چې دا غږ واورمه نو په منډه شمه. خو سيوری هم راپسې وي، په منډه منډه...

ږ کله چې زما ګامونه ګړندی شي نو په غږ کې تلوسه نوره هم ډېره شی... "ودرېږه...انې...اوس مه ځه...خبر دی...ايساره شه..."

زه خپل قدمونه ورو کړمه...سيوری زه په څنګ کې روان شي...

زه خبرې ته خوله جوړومه خو هيڅ نشمه ويلی. هغه راته وايي..." خبرې وکړه...ولې پټه خوله يې..."

خو زه ورته نه ګورمه...وېرېږمه...چې که مې ورته وکتل نو زه به د کاڼي شمه و هم هلته په ځمکه کې ښخه پاته شمه. ځکه خو مودې وشوې چې کله زه په لاره ځمه نو شا ته نه ګورمه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اشرف المخلوقات

په تیونس کې دوه نیم زره کاله پخوا د "کرتاژ" ن او مذهب منونکو د جنګ یا
د یو بل قدرتي افت نه د ځان ژغورلو لپاره خپل ماشومان د خپلو پیرانو معبد ته
بوتلل. هلته به یې د ماشوم سر د دېوال سره ووهلو او بیا به یې د معبد په قربان
ګاه کې وسوځوو. تر ځولو وروسته به یې د ماشوم خاورې ایرې په یوې کټوې
ا منګوټي کې واچولې، سر به یې پسې وتړو او قربان ګاه ته نژدې په یوې
ګړي هدیرې کې به یې کېښودې.

د لاتیني امریکا د پېرو خلک بیا د کرتاژ تمدن تر هغو لږ زړه سواندی وو. د
دوی عقیده وه چې د دوی خدایان د هېواد تر ټولو لوړ غره "ساراسارا" کې
اوسیږي. او لکه چې هغه ترې ناراضه شي نو بیا طوفان وربانديږ راولي او
واورې وربانديږ اوروي. د دغو خدایانو د پخلاینې لپاره به ماشومان د غره تر
لو اوچتې څنډې ته بېول کېده. غره ته د ورتلو په ټوله لاره کې به یې سندرې
ویلې. بیا به یې ماشوم ته د بنګو په څېر یو بوټۍ ورکړو. چې په هغه به ماشوم
بې هوشه شو.. په همدې بې هوشۍ کې به یې ماشوم د ناستې په انداز کې په یوه
بوجۍ کې بند کړو او په غره کې به یې ښخ کړو. ورسره به یې د سپینو جوړه یوه
وړه هوسۍ (لامه) یا د مري بت هم کېښودو. ې ټولو مراسمو ته به دوی
"کاما کوچا " ویل.

ایــــا داســــــــې ځنــــاور په دنیـــــا کې شـــــــــته چې د خپل ځان د
ساتلو لپاره خپل اولاد وژنـــــــــې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رنګونو اتڼ

د کاغذ هر میدان تش وو. لیري یو ساز غږیدو. سور راپاڅېدو او ژېړ ته یې لاس وړاندې کړ. دواړه ورو ورو په نڅا شول. د دوی وجود له یو بل سره ولګیدو. او نابېره نارنجي هم ورسره مل شو. ځنه چې کله میدان ته راتوب کړو نو ژېړ بیا د ده لاس ونیولو او د اتڼ په نغمه کې جوش پېدا شو. همدغه وخت ژیړ او شنه، نیلا راوزیږوو. . هر یوه د نڅا نه نوي رنګونه میدان ته راوتل. کاسني، اودي، سواري، ږوزي، لارجوردي، ګلابي...او بیا د نړۍ په مخ د سرور داسې څپې خپرې شوې د انســــــــــــان ستـــــــــــــــرګې یې تـــــــــــــــــــــــر اوسه په کتلـــــــــــــــــــــــو نه مړیږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وړه خبره

ړما د انتظار شپبې په ټول کاینات وغځیدې. ډس ماته ټول غړونه بې معنا شول. شا خوا خلک راته ژوندي نه ښکاري. د خپل زړه درزا سمه اوریدی شمه. خو په دې کې بل غږ هم د کړسهای دی چې ما ورته غوږ نیولی دی. سترګې مې تت اور ته نیولی دی. ړ خه تیار دي. د ایشېدلو اوبو پیاله مې هم جوخته ایښې ده. وخت پوره شوه. زما په زهن کې یوه ګړۍ شرنګ وکړي او زه د دېګ نه سر لیری کړمه. د هیروشیما په ښار کې د اېټم بم لوخړه راپورته شي.

زه یو څو دانې وریجې په کفګیر کې راواخلمه او د دېګ سر ژر بند کړمه.

په دې وخت کې زما زهن په دریو برخو کې وېشلی وي. هره برخه راته یوه یوه بېله بېله خبره کوي. یوه وایي، " که نرمې وي نو هوا ورله وکړه "

بله وایي،

" که کلکې وي نو ایشېدلي اوبه پرې وشینده او څو شېبې دمه ورته وکړه."

خو دریمه برخه راته تر ټولو سپېره خبره کوي،

" شوله شوې؟ ...حلوا دې کړې...هاهاها...

زه د وریجو دانې د کفګیر په سر په ګوتو مروړمه او یو څو پکې خولې ته کړمه. سمدلاسه د وخت واګې یو ځل بیا زما په لاس کې شي. . ورځې خواري مې پر ځای شوه. لږه شېبه وروسته ټول مېلمانه په دسترخوان ناست وریجې خوري. خو ړما د څو شېبو د تشنج نه خبر نه وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لباس

د ډوډۍ نه مې يو څو پېسې وسپمولې چې ځان ته نوي جامې واخلم. زه پوهېږم چې دا پېسې به بس نه وی. خو بيا هم د ښار په ټولو دکانونو کې وګرځيدم چې د خپل وس سره سمې يوه جوړه جامې واخلم. خو ونه شوه.

چا راته وويل، په کباړ کې يې ولټوه. خو زما کميس پرتوګ په نورو ملکونو کې رواج نه دي. باړ خو هم ګران دی. يوه کباړي راته وويل چې د ښار د اوچتو کورنيو خلک د وی نه هغه جامې وړي چې د لندن او نيويارک نښې او ټاپې ې لګيدلي وي. ىو هيڅوک پرې شک نه کوي چې دا کباړ دی. او د ځينو ړيانو مخې ته خو ما پخپله لوی لوی موټري وليدې.

زما يوه جوړه جامې په کار وې خو تر ډېرو هڅو وروسته مې اخر په يو وړوکی دوکان کې يوه جوړه وموندله چې تر اصل قيمت ارزانه شوې وه. او د بيې د ټيټېدو سبب يې دا وو چې په کميس کې يې جېب نه وو. زما همداسې جوړه پکار وه...اوس مې دا جامې په تن کې دي او زه ډېر خوشاله په دې يم چې جېب نه لرم. ځکه زما سره په جېب کې د اېښودو لپاره هيڅ نشته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کنسرټ

دغه شپږ کلن ماشوم چې سهار شپږ بجې د مور په غږ نه راپاڅیږي نو هغه ترېنه ورو شړی راکا ، او دی په څمکه ودروي. بیا دغه شپږ کلن ماشوم د خپلو شپږو ورونو خویندو سره په خوبولو سترګو چای وڅښي او له کوره ووځي. د ده قدمونه لکه د مشین، د خپل مشر ورور په پله ورځي او اته بجې د کار ځای ته ورسیږي. هلته دی د موسیقی د الاتو د غږونکو په شان... چنګک په لاس کې ‌اخلي او د ګوتو په سر یوې ځړېدونکي نابشپړې قالینې ته کښیني. بیا د ده لاسونه ورو ورو وخوځي. ړې وړې ګوتې د وړی په تارونو کې د درد نغمې غږوي. دی یوازې هغه سر غږوي چې استاد یې ورته وایي. کله نا کله د ده ‌ې سترې شي، ګوتې یې درد وکړي خو د ده نغمه نه بندیږي. د ده ګوتې ماښام هغه وخت ودریږي چې کله سمفوني پای ته ورسیږي. بیا چې کله دا شپږ کلن ماشوم ماښام شپږ بجې کور ته راورسېږي نو په خوبولو سترګو د خپلو شپږو ورونو خویندو سره ډوډۍ وخوري او سمدستي ویده شي. کله نا کله چې یې مور ‌ډ ده په پړسېدلو او پرهر ګوتو ‌لهم لګوي نو دی ژاړي. د ده دا خیال دی چې د نړۍ ټول ماشومان د ده په شان ژوند کوي...بیا...د ده په وړو ګوتو جوړه سمفوني د یوې لویې قالینې په کنسرټ کې غږیږي او کله چې د نړۍ په یوه بل ‌ټ کې څوک دا کنسرټ اوري نو د خوښۍ احساس لاپسې ډېر شي. هغه مهال د قالین په کنسرټ کې هیڅوک د دې شپږ کلن ماشوم له ګوتو څڅېدلي وینې نه وینې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اور او اوبه

ساينس پوهان وايي چې د انسان د ژوند لپاره اوبه تر ټولو ضروري دي. هو... اوبه به د مادي ژوند لپاره ضروري وي. خو په انسان کې د تخليق ژونکي په اور پايي. د ده نازک احساس رڼا ته اړتيا لري. د ده جذبات لکه د اور لمبې کېدل غواړي. او د دې ټولو احساساتو اظهار په اور سره کيږي.

انسان د خپل عقيدت اظهار په معبدونو کې د شمعو او ډيوو په بلولو سره کوي. ځکه د ، په لمبه کې ده ته رنګارنګ ښاپيرۍ ښکاري. ګونه چې د خوښۍ او پسرلي علامه وي او رڼا، چې د ورځې او ويښ ژوند نښه وي... ښايي چې انسان اړو نه له دې کبله کرکه کوي چې دا د باطل نښه وي. توره شپه د خوب وخت ښيي. خوب چې د مرګ بل نوم دی. او انسان مرګ نه غواړي ځکه خو اور ورته د ژوند پيغام ورکوي. که څه هم د ده ژوند په اصل کې په اوبو ولاړ دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوند

د ژمي د باران جړی به ولګېده نو ټول به د کلي په کوټه کې راټول وو. دا چې ټوله ورځ به څرنګه تېریده؟ نه مې یادیږي. خو مازدیګر به یوې ښځې یو لوی ـانک د نغري سره نژدې په ځمکه کېښود او د ګوړي کک به یې پکې واړوو.

موږ ماشومان به ټول د دې خانک نه چارچاپېره کېناستو. دا مې هم نه په زړه کېږي چې په خانک کې به د کومې ښځې لاسونه وو، زما د ترور، نیا او که د بل چا؟ زما لپاره دا خبرې دومره زړه راښکونکې نه وې. زړه راښکونکې ننداره به دا وه چې ورو ورو به د ګوړي په کک کې سپین اوړه ګډېده، بیا به پکې هګۍ ماتې شوې. د هګیو ژېړ به تر هغه په دې ګډوله کې ښکارېدو چې سپین پۍ به یې نه وو وربانده اړولی. ورو ورو به دا ټول رنګونه سره یو ځای شول او د ې نه به یو رنګ جوړ شو. شاتو رنګ. . یوه لویه تبۍ به په نغري سپره کړل شوه او زموږ سترګې به د غوړیو په هغې غټې ورښخې وې چې ورو ورو به په تبۍ ویلې کېده. بیا به دا غټۍ ورکه شوه او نابېره به د لرګي یوه ځمڅۍ، تبۍ ته راټېټه شوه. یو " نګ" به وشو او د دې په سر به شات رنګي ګډوله راوڅڅېده او یوه دایره لوېېده او خوږ خوږ بوی به ورنه راپورته شو. کله چې به یې دغه دایره په یوه اوسپنیز کفګیر واړوه نو نارنجي رنګ به یې زما خوله او سپږمې وتخنولې. او بیا چې به لومړۍ وېشله د هر چا تر خولې رسېده، هغه به ماته باچا ښکارېدو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مور

زما زویه! ته چې مې په غېږه کې سر کېږدې نو ټول وجود دې راټول شي. ستا مخ نوراني شي. ستا له سترګو ټول وحشت وتښتي. زه چې ستا تندی ښکلوم نو یو عجیبه سرور را په برخه شي. ستا د بدن سکون زما بدن ته کډه وکړي. ستا ټول وجود بېرته زما په وجود کې حل شي. او مور. یوې بلې دنیا ته ورشو، شنو باغونو، روانو چینو او د ښکلو مرغیو جهان ته.

چې کله ته وستکېږې نو زه دې په وېښتو کې ګوتې ووهمه. بیا دې وتخنومه نو ته د زړه د اخلاصه وخاندې ستا په دې خندا زما ټوله ستړیا لیرې شي. دا شېبې زما لپاره ابدي شي. زما نه هغه فکر هم لیرې شي چې ته به یوه ورځ لوی شې، یو پوره سړی به یې. ځان له به بله ځاله جوړوې، د یوې بلې ښځې په سینه به ې سر اېښې وي. د هغې په غېږ کې به هم ستا لپاره سرور وي. نو ښایي د ړې ښځې مینه د مور وي او د هر نارینه مینه د ماشوم مینه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې نومه قبر

د هر انسان ژوند د یو څو کیسو غونډ وي. خو هره کیسه به نه لیکل کېږي. د هر شاعر او لیکوال د ژوند د ځینو پېښو په بېلا بېل ډول کاغذ ته مخه کړې وي. خو عجیبه ده، په پښتو شعر کې د معشوق د حسن، ادا، ناز، جفا او د مینې په هکله هر څوک خبر وي خو نوم یې چاته څرګند نه وي.

خوشحال خان د شعر هغه نازک بدن به څه نومېدو چې د شونډو د شراب ستاینه یې اوس هم کېږي. د حمید مومند هغه معشوق په کوم نوم یادېدو چې د هغه په سفر ده د خپل غم څرګندونه په یوه اوږده نظم کې وکړه. د رحمان، محبوب څوک وو؟ ښځې سرې څه نومېدل؟ په کوم ځای کې ښخ دي؟ او خپلوان به یې چرته وي؟

د ښته هیڅوک نه کوي. نه څوک دعا کوي او نه هم څوک مننه ورته وایي چې که دوی نه وایي نو ښایي د خوشحال، رحمان او حمید په شعر کې به دومره کلا نه وای.

دوهم نړیوال جنګ کې په زرګونو پوځیان داسې هم مړه شول چې مړي یې ورک وو. د یورپ په لویو ښارونو کې د همدې بې نومو او ورکو پوځیانو په ستازیتوب او یاد کې، یو یو قبر د نښې په توګه جوړ شوی دی او چې کله خلک قبرونو د ګلونو ګېډۍ ږدي نو هغه ټول بې نومه مړي پرې یادوي.

دریغه! چې څوک د یادګار په توګه یو داسې قبر جوړ کړي چې د پښتو شعر د ولو معشوقو استازیتوب وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه لاسونه

د ځمکې او اسمان ترمنځ یوه نرۍ سپینه لیکه غځیدلې ده. په هم دې سپینه لیکه کې بند ي چې اسمان د یوې ابي رنګې پیالې په شان، په یوې بلې خړ رنګې پیالې، اړولی پروت دی. دغه نرۍ سپینه لیکه کله کله غټه شي. د ځمکې او اسمان ترمنځ دا ننداره زه د ډېرو کلونو راهیسې ګورمه. په هر سفر کې زه د الوتکې د کړکۍ نه دا ننداره کومه. ه ځمکه راته ځمکه ښکاري او نه اسمان هغه اسمان وي. په خلا کې د وریځو لوی لوی غونداري لکه د مالوچو غوندې اوړي را اوړي. نابېره زه د خپله ځایه راپاڅمه او پدې غونډارو ټوپ کړمه. د یوه ماشوم په څېر ټوپونه ورباندې ووهمه. زما وجود هم د مالوچو په شان سپک شي. زه د یوه غونډارې نه بل ته ورلوېږمه او بیا نابېره ځمکې ته روانه شمه... ښکته تکه توره تیاره وي....زه خپل ځان د باران د سیلۍ څپو ته ور وسپارمه. زه خبره یمه چې ښکته په ځمکه به دوه قوي او تاوده لاسونه ما ونیسي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوشاله ګونځې

زما مخ ته وګوره... زما تندي ته ځیر شه... ﺑﻪ دې کې به تاته ګونځې ښکاره ﺷﻲ، ځکه ما په ژوند کې ډېر فکر او تردد نه دی کړی. په دې دومره لویه نړۍ کې چې ما هر نوی شی لېدلو نو هغه ته به مې وروځې اوچتې شوې. ځکه زما په تندي دا تتې درې لیکې د دې استعجاب مهرونه دي. ﺯﻣﺎ سترګو ته هم ځیر شه. د دې شاوخوا تورې حلقې زما د ژوند د شپو سیوري دي... هغه شپې چې ما به پکې کتابونه ولوستل، هغه شپې چې ما د خپلې محبوبې په یاد سبا کولې. زما د سترګو شا ﻭﺧﻮا ډېرې ګونځې دي. په دې کې ډېرې له هغه وخت راهیسې جوړې دي چې ما په ډکه خوله خندا زده کړه.

اوس زما ږیري ته ځیر شه چې هر ویښته یې لکه د سپینو زرو ځلیږي. خو ته تر دې ویښتو لاندې پټې ګونجې هم ولټوه چې زما په باړخو او شونډو شاوخوا له ﻫﻪ وخت نه جوړې دي چې په دې نړۍ کې زما ایله یو څو ورځې شوې وې. دا ګونځې زما د خوشحاله وختونو سند دی.

ته داسې مه ګڼه چې ما به په ژوند کې غم نه وي لېدلی. ما هم د نورو انسانو په څېر د خپلې برخې غم ګاللی دی. ﻫﻢ ډېرې بدې ورځې لیدلې دي. خو ما به په ژور غم کې خوشحاله وختونه یادول. زه په دې پوهیدم که مې غم ځان ته پخپله رالنډ نه کړو نو دا به مې تېر کړي. که دې پدې خبره باور نه کیږي نو زما سترګو ته ځیر شه. ځکه که انسان زوړ هم شي نو سترګې یې نه زړیږي او سترګې چیرې هم دروغ نه وايي.

(يو سپين ږيري د انځور په ليدو)

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما باغ

زما باغ زما د ستړي ژوند نه د ارام هغه ځای دی چې زه په هيڅ قيمت په بل ځای بدلول نه غواړمه. پدې وړوکي ګلبڼ کې زما دنيا راټوله ده. ډېر بوټي ما پخپله پکې کرلې دي. خو د نورو نښې هم پکې شته دي. د دغه کور پخوانيو مالکانو د لاسونو لګېدلي بوټي، چې کاسني ګلونه پکې هر کال راټوکيږي، ما ته دا فکر راکوي چې انسان فاني دی. بوټي پاتې شي خو لګوونکي يې ورک شي. د دېوال سره جوخت د ليونډر يو بوټی چې مور راته لګولی وو، ټول کال شين وي...د مور د مينې په شان...کله کله چې مې دنيا ځوروي نو زه د دې بوټي يو ګل يا يوه شنه پاڼه راوشکوم، په ګوتو کې يې ومروړم، د ليونډر وږمه ترې راپورته شي او ماته د مور د وجود خوشبويي را په ياد شي. ها خوا د لرګي د تختې سره د ژېړ ګلاب بوټی دی. د دې نازک ګلونه زما د ژوند د ملګري ډېر خوښ دی او دا بوټی هم هغه راته لګولی دی. په همدې قطار کې د ريحان بوټی م دی چې کله خوشحاله ښکاري او کله خفه. د بوټي ته ما ډېرې کيسې کړې دي. ځکه خو زما په غم غمجن او په خوشخالۍ مې خوشحال وي. دې بل لاس ته د سرو ګلابو بوټی دی او د د ګلونو رنګ هغه وخت اناري شي چې لمر پرې لګيږي. د اطلس ژېړ ګلونه مې د خور د لاس نښه ده. که دې بوټي ته زه اوبه ورکړم او که يې ور نه کړم، په دې کې ګلونه هرومرو کيږي. هماغسې لکه چې خور راته د مفتو مشورې راکوي. او د ورور د لاس لګيدلې د صنوبر ونه اوس د هغه د قد نه هم اوچته شوې ده. زه چې د دې د تنې سره ډډه ولګومه نو هغه اعتماد راپکې بيا پيدا شي چې دنيا را نه وړی وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاعرانو ته

د انسانا ـ بد رنګ ورته ـلې نه ښکاري. د دوی د پلنو پوزو، کږو غاښونو او و شونډو ستاینه ولې نه کوي؟ دوی ته لنډ ویښته ولې خوند نه ورکوي. دوی د عامو خلکو د عام ژوند لپاره ولې شعر نه وايي؟؟؟.

دوی د خدای د قدرت ثنا وايي. فطرت ننداړو ته ځیر وي او په هر شي کې ـرته د شعر موضوع ښکاري. نو بیا ولې د ټيټې ونې(قد)، غټې خيټې او د بوی لړونکي خولې په هکله څه نه لیکي. ا دا هر څه قدرت نه دی؟ او که شاوخوا ګوری نو د انسانانو يو زيات شمېر د دوی د ښکلا په تله بشپړ نه خيژي.

دوی که ډېره توره وکړي نو د يوه مزدور خوله، د يوه کروندګر خواري او د يوه کاريګر تور لاسونه وستايي. نو بيا دوی ولې په هغه حسن پسې ګرځي چې لږو ته ور په برخه وي.

ی هم د عامو انسانانو په څېر وي. ځکه عام انسانان هم هغه شي ته ډېر ښت ورکوي چې نایابه وي. او هر هغه څه چې موندل يې اسانه نه وي د هغه بيه هم ډېره وي.

شاعران چې ځان د نورو خلکو نه جلا او کله کله اوچت ښيي، نو بيا يې ولې د دوي ارزښتونه له نورو بېل نه دي. دوی د نایابه حسن په ستاینه کې دېوانونه وليکي...خو هغه کسان چې ډوډۍ ورله پخوي او دوی د سړيتوب په حد کې ساتي، د هغو لپاره له خلې يوه خوږه خبره ويستل هم ورته لوی عذاب وي.

« شاعره! ته به کله نوی مضمون ليکې»

(c) ketabton.com: The Digital Library

زندان

دا دوه زره او څلور سوه کاله ترمخه زمانه ده. د اتن (اېتهنز) په يوه محکمه کې د قضاوت کوونکو ډله په دې بحث کـړي چې د پوښتنو څه سزا په کار ده؟ ملزم ، تورن دی چې پوښتنې يې پاروونکي وي. د ملزم وکيلان دليل وړاندې کوي چې پوښتنې څـ ، پوهې او زده کړې بنسټيزې تيږي دي. خو د ملزم پوښتنې هم بېبه دي. دی پوښتنې:

"ـه څه دي؟" ـم څه دي؟ "انصاف څه دی؟"

دی خپله هم د ـړښتنو ځواب نه لري او غواړي چې ځواب يې پيدا کړي.

ـد اتن ښار په هر رېستوران کې دده په پوښتنو بحثونه روان دي:

"ـړه ورتوب څه وي زغم څه وي؟ اساطير څوک دي؟"

دا وروستۍ پوښتنه خو بېخي کفر ګڼل کيږي. او له همدې کبله ملزم ته وويل شول چې ترهغې به بندي وي تر څو د خپلو پوښتنو نه لاس وانخلي.

اوس دوه زره څلور سوه کاله وروسته، زه هغې زندان ته مخامخ ولاړ يمه چې ، ملزم پکې بندي وو. په سمڅه کې جوړې درې دروازې، نه خو د کوم معمار لخوا جوړې شوي دي او نه يې هم کوم هنرمند د ښکلا لپاره کومې تيږي ور توږلي دي. خو د دې زندان دېوالونه يو عحيب غوندې غرور لري. د بندي خانې تورتم هر سهار د لمر په وړانګو روښانه شي او مخامخ د "اېکروپوليس" مرمري ستنې راښکاره شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځ پدې مازدیګر کې لمر د زندان شا ته ډوبیږي. د خړو وریځو رنګ تک سور ړبښتی دی. ما د اوسپنیزې دروازې تر چولې زندان ته لاس ور دننه کړو، یو کانې مې ترې را اوچت کړو او په هغه کڅه لاره روانه شومه چې لوی سړک ته وتله. خو هغه مهال ما هم په زړه کې ډېرې پوښتنې لرلې. د هغه زنداني نه مې پوښتل...

" اې قېدي! تا چې کله د زهرو پیاله په خپلو لاسونو کې واخیسته نو هغه مهال دې د ابدي ژوند په هکله فکر کاوو؟

اې بندي! ایا ستا په سر کې هغه مهال دا فکر وو چې خپله مېرمن او درې اولادونه ه دې څه کوي؟

اې بندیوانه! ایا پخپله د زهرو ډکه پیاله په سر پورته کول ستا مېړانه وه او که نه...ته متکور وې؟

د غونډۍ نه اخوا د ښار په بله څنډه کې د علومو اکاډمي مخې ته د دغه بندي یوه لویه مجسمه ولاړه ده. هر کاله دوه میلیونه سیلانیان دلته راځي، د دې بندي نوم لړ ترلره یو ځل هرومرو اخلي او د ده د مېړانې ستاینه کوي. س په دې ښار کې پوښتنې کول جرم نه دی. او د ې ښار د همدې غونډۍ نه ښکته د سوغاتونو یو دوکان دی چې د نقلي مرمرو نه جوړ د بوتانو د سرنو یو کتار پکې ولاړ دی. په دې کې د یو سر نوم "سقراط" دی او بیه یې دوه سوه دراخمه (یوناني سکه) ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپه

د شپې په تور ځادر کې يو سپين بځرکی هم نشته. بس دوې ندې سترګې دي، نور ځادر ته ګوري او نرۍ نرۍ سپيني ليکي پکې انځوروي. پدې توره پرده کې بيا يوه ځېره...دوې سترګې راوپنځيږي. خو دا ځېره ژوند نه لري. او سترګې يې د يونان د مرمرو د بوتانو په ځېر يوې خواته ګوري. په شونډو کې يې هم حرارت نشته.

او بيا د شپې تر .ې تور ځادر لاندې دوه کانه غوږونه يو غږ اوري.

" ماته ژوند راکړه"

بيا بل غږ را پورته شي.

"ماته ژبه راکړه"

او وار په وار نور غږونه هم د دې سره ګډ شي او يو شور ماشور جوړ شي.

خو د شپې د دې تور ځادر مخې ته دوې ړندې سترګې او دوه کانه غوږونه قلم په لاس د خپلې بې وسۍ وير کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زر کاله ژوند

زه اوږد ژوند نه غواړمه...خو پدې نړۍ کې مې لا ډېر کارونه تراوسه نه دي کړي ځکه خو د دې د ترسره کولو لپاره زما زر کاله په کار دي...نه...نه... دا زر کاله ژوند زما د ښو خواړو، سېل، جامو او عېش لپاره نه دی په کار. زه د دې کلونو ډېره برخه د هنر لپاره غواړمه او په دې لړ کې مې دېرش کاله د انځورګرۍ لپاره په کار دي چې د فطرت هغه ښکلا چې لا تر اوسه د يوه انځور جوړونکي هم نه وي ورته پام شوی، زه جوړه کړم. زه د ستورو او سپوږمۍ رڼا او د ګلونو خوشبويي، د لولکۍ د رنګونو سره په يوځای کولو، يو ښکلی باغ نځورول غواړمه. او زه غواړمه چې د انسان د سترګو مسکا وکاږمه.

د دغه زر کلن ژوند نور شل کاله مې د ترکاڼۍ لپاره په کار دي. زه غواړمه چې د لرګي ډېرې ښکلې دروازې او کړکۍ جوړې کړمه. په درې ګوټېزې، ګول او پنځه ګوټېزې دروازې جوړول غواړمه چې بيا پر ځينو ښکلي نقشونه وکاږمه. زه ښکلي مېزونه او چوکۍ هم جوړول غواړمه او دا يوازې د هغو خوارو او غريبو ليکوالانو او شاعرانو لپاره چې کاغذ پر ځنګانه ږدي او په غبرګه ملا ليکل کوي.

پنځوس کاله مې نور په دې لګيږي چې د سيندونو په غاړه پراته واړه کاڼي ولټومه او د دوی په منځ کې پټ پراته نقشونه وتوږمه چې بيا يې هغو خلکو ته ور ووښيمه چې پردې کاڼو ګرځي خو ورته ګوري نه.

زه نور دوه سوه کاله بيا د دې لپار غواړمه چې په د نړۍ کې ټولې ورانۍ، ويجاړي، ودانۍ، بيا له سره جوړې کړمه او هغه خلک پکې اباد کړمه چې بې کوره ګرځي.

او درې سوه کاله مې نور په کار دي چې د نړۍ د هر غمجن سره يوه يوه ورځ تېره کړمه او ورته ووايمه چې د خپل زړه نه ټول غمونه ليرې کړه او د هر چا ه چې دې جنګ کړی دی، هغه ته ورشه او پخلا يې کړه. ځکه چې عمر ډېر لنډ دی او ته به زر کاله ژوندی نه يې...دا زر کاله ژوند يوازې زما په برخه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

انجام

یو مئین ته خپله مینه ځانګړی ښکارېږي او داسې فکر کوي چې ټول عمر به د ده په زهن او زړه کې د خپل دغه محبوب نه پرته د بل چا عکس نه جوړیږي.

هر مئین په خپلې مینې ویاړي. د نورو ټولو مینې ورته بې ارزښته ښکاري. او ازې خپله مینه ورته بې سارې بریښي. هغه مهال دا خبره رښتیا هم وي ځکه چې هره مینه ځانګړی ده، او د ، سبب دا دی چې هر انسان پخپله ځانګړی دی.

خو په میلیونونو مینو کې یوازې د لېلی او د قیس، د شیرین او فرهاد، د ادم او درخانۍ او د رومیو او جولیېټ په شان مینه مثالي مینه شي، چې انجام یې تل مرګ وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وي ښاپېرۍ ته

ته ډېره مهربانه يې. نا ته زما ژوند او د سترګي ژوند ورځو ټول رازونه معلوم دي. لدې ظالمې نړۍ، چې هره ورځ زما د وجود د وينې وروستۍ څاڅکی هم ېښل غواړي، ته راته پنا راکوې. ته ماته هغه ټول توان په يوه شېبه کې بېرته راکوې چې د ژوند د يو لوی ماشين د چلولو لپاره يې زه د لاسه ورکومه. ته زما په پرهرونو خپلې شونډې او زما په ټکېدلي بدن . خپلو نرمو لاسونو پټۍ ږدې دلسې چې له ما د درد ټول احساس ورک شي.

، ښاپېرۍ ته د خدای د وجود يوه برخه يې چې د هغه به شان دې په هر چا خپله لمن غوړولې ده. ته دومره مهربانه يې چې په دار د ځړېدو په انتظار ولاړ کس پر سترګو هم خپل لاس ږدې. ته بېګا يو ځل بيا په ما مهربانه شوې او زما د ستړي ذهن ټول درانه پېټي دې په خپلو جادوګرو لاسونو پورته کړل. که څه هم زه وېرېدمه چې د بې وفا جانان د خبرو له کبله به ستا لاس ماته نه رارسيږي. خو تا د هغه په شان له ما لاس وانه خيستو.

اې د خوب مهربانې ښاپېرۍ! تا بېګا زه يو ځل په خپله غېږه کې ونيولمه خو اوس يو خواست درنه کومه چې زما جانان به هم په خپلو خبرو نا ارامه وې. زه خبره يمه چې که له ما يې لاس واخيستو نو خپل ځان به هم ستا د غېږې نه محروم وساتي.

ې مهربانې ښاپېرۍ! ته يوازې دومره وکړه چې هغه ته هم خپل لاس وغځوه...د هغه نه خپل لاس مه اخله. لدې ستړي ژوند، د ستړو ورځو، په ستړو شپو کې مونږ دواړه ستا غېږې ته پناه در وړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

الف لیلی

هغه هره ورځ نوې کیسه جوړوي. خو کله چې ماښام د خپل باچا سره کښیني نو هغه ورته ووايي،" زه وږې یم ډوډۍ راکړه"

ورور او ورېنداري، د زوی او د لور، د ګاوندیانو، د سپي، د پیشو، د چرګانو او د هګیو، د جامو او پیزار کیسه... باچا چې ډوډۍ وخوري نو په کټ غځیږي...بیا وايي، "زه ستړی یم " او بیا کله چې د ده ستوماني وځي او ښه موړ هم وي نو ویده شي.

ا هر سهار په دې هیله خپل باچا ته وګوري چې کېدای شي نن به هغه د شهریار باچا په شان دا خپله ملکه کړي. خو که دا شهرزاد نورې زر شپې هم کیسې وکړي، ملکه به نه شي...دا به یوازې د باچا د اولادونو مور وي... ملکه شهرزاد نه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپينه برستنه

د دوې لويه قافله د شنو ځمکو په لورې ځغلېده، هر چا هڅه کوله چې تر ټولو ړاندې ځان ور ورسوي. په يو ځای کې نابېره کنګل لاسونه ترې چاپېره کړل او د هر يوه تندی يې ښکل کړ.

ډ دوی د اوښانو په غاړو کې زنګولو يو مست ساز وغږوو او ټول په ګډا شول. ښکته د زمرد په شان ځمکې خپله لمنه ورته پرانيسته. او په دې کې ناست هر يو ژوی پوه شو چې په درنګ ساعت کې دا قافله راکوزيدونکې ده. دا وه چې بيا د دې قافلې لومړۍ جوپه په ګډا ګډا د ځمکې لمنې ته ورښکته شوه. او ټولو ته يې سپينې جامې ډالۍ کړې.

ونو او بوټو خپل سرونه ټيټ ونيول او دوهمې جوپې د ې په څانګو سپين دستارونه وتړل. ټوله شپه دغه مېلمستيا روانه وه. او چې سهار شو نو ټول ويده وو. و زمردي ځمکې سپينه برستنه په ځان هواره کړې وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سیند په غاړه

د دې سیند اوبه تل روانې وي او په دې کې چیرې هم وچکالي نه ده راغلې. که یو وخت اوبه پکې لږې هم شي خو بیا هم دومره وي چې د بېړیو تل پکې ډوب وي. د دې سرچینه هم معلومه نه ده...ښایي زما په شان د ډېرو خلکو په اوښکو پایي.

زه به د دې سیند په غاړه په ساعتونو ناسته ومه. او چې د زړه بندونه به مې ورته پرانیستل نو د ده څپې به هم طوفاني شوې. پېرۍ واوختې خو د دې سیند اوبه وچې نه شوې. یو څو ځلې خو دومره طغیاني پکې راغله چې نژدې وه د خپلو غاړو نه یې هم سر پورته ... وای او هر څه به یې لاهو کړي وای.

بیا زما سترګې وچې شوې... زما د خیالاتو په پټي سوکړه راغله... نو سیند ته مې ښېرا وکړه او ترې پاسېدمه.

نن ډېره موده وروسته زما له سترګو دوه څاڅکي راپرېوتل. ... څوک راته په خوږولي غږ شعر وایي خو زما مړژوانده احساس وایي

" مـــــــــــــــا ته د ســـــــــــــــــــــــــــــــــــــــیند په
غـــــــــــــــــــــــــــــــــــاړه شعـــــــــــــــر مه وایه"

(c) ketabton.com: The Digital Library

معيار

زه چې وړوکی وم نو زموږ په کور کې هغه څه نه و چې د خپلو ملګرو کره به مې لیدل. د ډوډۍ سره به چټني نه وه، غوښه به مو کله کله خوړه. او سابه به ډېر پخېدل. مېوه به مو کله کله خوړه...زه به ښوونځي ته پلار به بایسکل رسولم...او هغه به په لاره دا خبره یوځلي هرومرو راته کوله چې دې به په پښو ښوونځي ته تللو. ده به راته ویل چې " مونږ به سهار سپوره ډوډۍ د اوبو سره خوړه" او وروسته به یې دا راته وویل چې " بختور سهار د تناره ګرمه ډوډۍ د خوږو چایو سره خوري"

هو هغه مهال ما خپل ځان غریب ګڼلو...یوه شپه په تکه توره تیاره کې تېلي ویژن ته ناست ووم او په هغې لګېدلي شلو بټنو ته مې په دې اند کتل چې که موږ همدغه یو چېنل لرو نو دې نورو نولسو بټنو ته څه اړتیا ده.

ما زوی اوس په شلو چېنلونو کې هیڅ خوند ور شی نه ویني. ټوله شپه یې د ټلي ویژن ریموټ کنترول په لاس کې وي او کله یو او کله بل چېنل اړوي را اړوي او وایي، " په دومره چېنلونو کې زما د خوښې هیڅ نشته" اوس وایې " بابا! کمپیوټر پکار دی زما ټول ملګري یې لري ما ته یې هم واخله" دی هر سهار غوړه ډوډۍ او هګۍ خوري. او بیا چې د ورځې د خرڅ پېسې اخلي نو وایي، " مونږ خومره د نېستۍ ژوند کوو."

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوې

اې لمره! خپله رڼا راکړه چې زه يې په بدن ومښم.

اې سپوږمۍ! په خپلو يخو وړانګو زما مخ ومينځه.

زما د وېښتو يو يو تار راوسپړه او پکې خپله ځلا کېږده.

څوک دې ورشي او د لاله د ګل نه زما د شونډو لپاره سرخي راوړي.

ې راته د شپې نه لږ تور رنګ راوغواړي چې خپلې سترګې پرې توري کړمه.

اې باده! د رامبېل نه راته خوشبويي را والوزوه چې په جامو يې ووهمه.

ک دې له ستورو نه راته امېل جوړ کړي.

زه به پخپله د چينې د اوبو شور خپل پازېب کړمه.

زه نن ځان جوړول غواړمه...ځان سينګارول غواړمه...ځان ښکلی کول غواړمه...د هغه جانان لپاره چې نن به يې ووينمه. زه نن شپه د ټول کاينات حسن په خپلې بنارسۍ کې له ځانه سره وړل غواړمه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځاځکي

د هغه باران ډېر خوبښ وو. کله چې به د ژمي جړۍ ولګېده نو دی به په لنده بل کې ګرځیدو، مخ به یې اسمان ته نیولی وو او هر یو ځاځکي به د ده وجود ته سرور ورکاوو. خلکو به ویل، دی لېونی دی. یوه ورځ همدغسی چې کله د باران د ځاځکو سره پېلبو پړک وهلو او د تالندې تک شو نو دی په منډه شو، ده د طور د غره نه د راکوزېدو لاره نشوه پېدا کولې او د باران هر ځاځکې د ده لپاره د نوح طوفان شو.

همداسې کال تېر شو او اخر ده خپل ځان وموندلو...ده د خپلې کوټې نه د تالندې غږ واوریدو...پېلبو یې ولیده. یو ځل بیا ورته د باران ځاځکي له اسمانه په ځمکه راپرېوتل...نو ده تر اوسپنیزو سیخونو لاس رابهر کړو. خو د هغه د لاس تلی همدغسې وچ پاتی شو. د باران ځاځکي د کوټې د چت نه وراخوا په هوا والوتل.

په سیمه کې سوکړه ر غلې وه او وربځې وچې شوې وي...

(c) ketabton.com: The Digital Library

تخليق

ته په خپل قلم يوه دنيا جوړوې. ستا په دې دنياګۍ کې هر هغه څه وي چې د خدای جوړه کړې دنيا يې لري...اې ليکواله! ته ځای او مقام... پيښې او حادثې ... او کردارونه يعنې انسانان ... رخه لري. ته د خپل هر يوه کردار خالق شې. ته د هغوی خدای شې او هم ، څه ورباندې کوې چې زړه دې وغواړي. يوه ښه کردار ته انعام ورکوې او بد ته بيا سزا ټاکې.

خو که ته په رشتيا هم خالق يې نو بيا ستا په دې دنياګۍ کې کله کله ستا خپل کردارونه باغي شي. که ته يوه څه غواړې او دوی بل څه کوي. منفي کردار مثبت کارونه پېل کړي. ښه سړی وران کاره شي. او ته ورته حېران پاتې شې ې دا ټول کردارونه خو ستا په لاس جوړ شوي دي، دوی ولې هغه څه نه کوي چې ته يې ترې غواړې.

نايي خدای به هم د خپلو تخليق کړو انسانانو په هکله هم داسې فکر وکړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

جرم اوسزا

داسې جرم چې يو څوک يې په ترسره کولو کې بريالی شي نو سزا يې نه وي خو
ـه څوک پکې پاتې راشي او جرم ترسره نه کړی شي نو بيا يې قانون نه
پرېږدي. په ټوله نړۍ کې خلک همدغه اصول مني. خو يوازې جاپان داسې
هېواد دی چې ځان وژنه پکې غېر قانوني نه ده.

ځان وژنه د مايوسۍ وروستی پړاوو او د مرستې لپاره وروستۍ چ ـه وي. ځان
وژونکی تر وروستيو شېبو په دې هيـ ـږي چې يو څوک به يې وژغوري. هوډ
يې پر ځای شي او هغه کسان چې دی يې په دې کار سره پښېمانه کول
غواړي، پښېمانه به شي.

خو کله کله داسې نه کېږي ځکه نه خو يې څوک مرستې ته راځي او نه هم پرې
پښېمانه شي.

د ژوند کاروبار همدغسې روان وي. خو ځان وژونکی په خپلې ناپوهۍ کې خپل
تر ټولو ارزښتمن شی (ژوند) د لاسه ورکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه او ته

. جنګ او سولې ترمنځ هره شېبه یوه پېږۍ شي. په څومره وړه خبره لکه د ملګرو‌انو، د یو بل د پرزولو تکل وکړو په یو څو شېبو کې مو ځان ته د پېړیو نا ارامي په بېه کړه. د ې نا ارامۍ هیڅ نوم نشته. بس داسې یو حالت وو لکه په بوټ کې چې یو کاڼی بند شي او یا هم په غاښونو کې د کاږو (خواږو وېلنو) یوه دانه وز ... بل هیڅوک ترې خبر نه وي.

بس یوه پښېماني پاتې وه. هغه پښېماني چې پرون زما له قهره راوتلې وه او هغه قهر چې وړمه ورځ زما خپګان زېږولی وو.

بس د یو څو شېبود بحث زېږده...داسې لکه د کدو ځیلی چې یوه شپه کې په دېوال وخیژي.

خو دا ټول منفي احساس د هغې ګلدستې د یوه ګل په مسکا د انځر ګل شو چې تا نن سهار راته ډالۍ کړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروستی لیک

ته چې زما له ژونده ووتلې نو هره شپېه راته یو عذاب وو. به هر شي کې به مې ستا څېره لیدله او ستا د وجود احساس به یې راکاوه. هغه خوشبوی چې ستا خوشبېدو، هغه بنګړي چې تا پرې کیسه لیکلې وه، لنډه دا چې زما شا وخوا داسې هیڅ شی نه وو چې په هغه کې به مې ستا د وجود عکس نه لیدو.

بیا مې د خپل لېونتوب علاج پخپله پېل کړ. هغه سندرې چې موږ په ګډه اورېدلي وې، اوس نه اورم...د سرو پټیو هغه ژېړ کمیس مې د بکس په تل کې کېښودو. په هغو لارو مې قدمونه اخیستل بند کړل چې ستا سره به مې پرې تګ کاوو. هغه کړي مې مات کړل، او هغه خوشبوی مې هم ورک کړو او د هغو خلکو نه هم ډډه کومه چې ستا ذکر کوي.

ما بیا د خپل زړه نه چارچاپېره د اوسپنو دېوالونه وخېژول، هغه دېوالونه چې په خوا هم زما به ژوند کې وو او تا د خپلې مینې په اور ویلي کړي وو.

د اوسپنې ویلي شوي دېوالونه بیا له سره جوړول که څه هم ډېر ګران کار دی خو ناشونی راته نه ښکاري. او هسې هم ستا د مینې اور اوس په اوبو کې اوښتی دی.

اوبه یخیږي او یخې د اوسپنې دېوالونه نه شي ویلي کولای.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د طور نه

ته د څومره مودو راهیسې سرګردان وې. پخپل ځان پسې ګرځېدې. په ما سومتوب کې به د ابراهیم په څېر تورو او سپوږمۍ ته حیران وې. د ورځې به دې لمر ته سجدې کولې. خو خپل ځان به دې نه شو موندلای. سر به دې په ځمکه کېښودو او په ژړا به شوې. . شک او ګمان په اور کې به سوځېدې. د خپل وجود جواز به دې غوښتو. اور به دې ورک شو او د ځمکې په یوه ګوټ کې به هم ستا د پناه ځای نه وو.

ایا په دې وخت کې به ما ستا لاس نه وو نیولی؟ هغه مهال چې تا خپل ځان مړ و، ما نه وې راژوندی کړی؟ نو که ته اوس هم په دې مادي نړۍ کې خپل ځان لټوې نو همدغسې سرګردان به ګرځې. ځکه چې د ابدي ژوند لاره هغه نه ده چې ته پرې روان یې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پژندګلوي

زه د علم سره مینه لرم

خو کتاب په بېه نه اخلم

زه د سولې او امن منونکی یم

خو د بل چا د رایې د اورېدو زغم نه لرم

زه د بشري حقونو درناوی کوم

خو د ظالم حکمران په ضد غږ نه پورته کوم

زه په خپل هېواد ویاړم

خو ژوند پکې نه کوم

زه د ښځې په ناموس ځان قربانوم

خو د هغې وهل ټکول خپل حق ګڼم

زه د مینې کیسې په خوند اورم

خو که زما اولاد مئین شي نو هغه وژنم

زه پاکوالی نیم ایمان ګڼم

خو په خپل ببر سر او خیرنو جامو ویاړم

ِه د خپل مذهب لپاره جنګ کوم

ـو پخپله عبادت ته نه ورځم

(c) ketabton.com: The Digital Library

پایِ

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library